

Titel proefschrift: De huidige 'land rush' in de *Altillanura*, Colombia

Samenvatting

De huidige grondstoffenkoorts heeft een grote impact op gemeenschappen en natuurlijke ecosystemen over de gehele wereld. De run op land — een van de belangrijkste recente voorbeelden van grondstoffenkoorts — heeft op zich al geleid tot een toenemende herschikking van gebruik en eigendom van grond, met gevolgen voor grondgebieden en manieren van leven. Het doel van dit proefschrift is om deze dynamiek te bestuderen in de context van Colombia. Het onderzoek gaat over de onderlinge verbondenheid tussen de recente run op land in Colombia en belangrijke onderdelen van de samenleving: arbeid/sociale reproductie en de verhouding tussen overheid en burgers. In het proefschrift wordt aandacht besteed aan de mogelijke implicaties van deze interacties voor maatschappelijke structuren, instellingen en politiek op landelijk niveau. Vanuit dit perspectief zijn de centrale onderzoeksvragen: Hoe beïnvloedt de huidige run op grondstoffen en land de politiek op het gebied van arbeid en de verhouding tussen overheid en burgers in Colombia, en hoe beïnvloedt deze politiek op haar beurt weer de run op grondstoffen? Wat zijn de implicaties van deze invloed in termen van structurele, institutionele en politieke verschuivingen?

Het onderzoek is gericht op de regio Altillanura, of 'hoge vlaktes': een uitgestrekt gebied in de tropische vlaktes van Oost-Colombia. In het onderzoek wordt ingegaan op de vraag hoe dit gebied een hotspot is geworden voor de recente run op land in Colombia. Daarbij wordt de complexe rol van de overheid onderzocht op nationaal en regionaal niveau, en worden elementen van spektakel en spectacularisatie besproken die een belangrijk onderdeel waren van de massale stormloop op land in de regio. Het onderzoek is gericht op grondtransacties door buitenlandse en binnenlandse bedrijven die resulteerden in operationele activiteiten. Daarnaast gaat het ook over andere tendensen in de run op land zoals investeringen in grond die halverwege beëindigd worden of die alleen worden aangekondigd, wat resulteert in niet-operationele grondtransacties. Ten slotte worden ook alledaagse vormen van grondaccumulatie of gevallen van het type 'speldenprik' onderzocht. Dit kan nieuwe inzichten opleveren in de wereldwijde run op land, waarin verschillende tendensen samenkomen.

Uit het onderzoek blijkt dat de recente run op land in de Altillanura de toegang tot land van verschillende plattelandsgemeenschappen ingrijpend heeft veranderd. Dit geldt vooral voor een aantal inheemse volken. Deze veranderingen hadden gevolgen voor hun productieve en reproductieve

arbeid, en ook voor de wijze waarop ze zich verhouden tot de overheid. Het proefschrift wijst ook op de pogingen om het institutionele landschap in Colombia te hervormen om ruimte te maken voor investeringen in grond, en op de politieke tegenstand die dit opriep bij de oppositiepartijen, de media en maatschappelijke organisaties.

Onderzoek naar de wereldwijde run op land is doorgaans gericht op specifieke 'grondtransacties', waarvan de meeste resulteren in operationele activiteiten. In dit onderzoek staat daarentegen de run op land centraal. De kritische agrarische politieke economie en een historische benadering vormen de theoretische basis van het onderzoek en er zijn zowel etnografische als kwantitatieve onderzoeksmethoden gebruikt. Vanuit een systeembrede invalshoek kan licht geworpen worden op de uiteenlopende tendensen en de complexe en verstrekkende implicaties van de recente run op land, die bepaalde gevallen van grondtransacties overstijgen. Door rekening te houden met de bredere onderlinge samenhang van de huidige run op land en verschillende onderdelen van de samenleving — en de effecten daarvan — in samenhang met het land Colombia, draagt dit onderzoek bij aan een breder begrip van de effecten van de huidige run op land in het algemeen. Dit geeft weer aanleiding tot nieuwe onderzoeksvragen.